

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209371
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223209371.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci žalobkyne: A. B., C. B., nar.XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., štátny občan SR, zastúpená: Mgr. Matúš Macko, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, IČO: 50 424 777 p r o t i žalovanému: BENCONT COLLECTION, a. s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený: ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Floriánska 19, 040 01 Košice, IČO: 45 946 868, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 2 582,01 eura, takto

rozhodol:

- Zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Bardejov zo dňa 6. septembra 2023, č. k. 7Csp/35/2023-27.
- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 500,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
- Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

- Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 11.07.2023 domáhala zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2 582,01 eura.
- Svoju žalobu odôvodnila tým, že: „V konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 1Csp/7/2020 o zaplataenie sumy 10 328,03 eura s prísl., som bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľa. V predmetnom konaní som bola úspešná. Terajší žalovaný (vtedy žalobca) si žalobou podanou na Okresnom súde Zvolen v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplataenie sumy 10 328,03 eura spolu so zmluvným úrokom 11,90 % ročne zo sumy 8 288,84 eura od 20.12.2018 do zaplataenia spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 8 288,84 eura od 20.12.2018 do zaplataenia a trovy konania. Vec bola na Okresnom súde Zvolen vedená pod sp. zn. 14Csp/78/2019. Okresný súd Zvolen mi doručil uznesenie, ktorým ma vyzval na písomné vyjadrenie k žalobe, uvedenie rozhodujúcich skutočností na moju obranu, pripojenie listín, na ktoré sa odvolávam a označenie dôkazov na preukázanie mojich tvrdení. Na základe tejto výzvy som prostredníctvom právneho zástupcu podala kvalifikované vyjadrenie k žalobnému návrhu, v ktorom som vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Zvolen, námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu (v tomto konaní žalovaný), námietku premlčania a námietku absencie povinných náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Okresný súd Zvolen vzhľadom na mnou vznesenú námietku miestnej nepríslušnosti postúpil vec na prejednanie Okresnému súde Svidník, kde bola vec vedená pod sp. zn. 1Csp/7/2020. Po postúpení veci na Okresný súd Svidník vzal žalobca (v tomto konaní žalovaný), v dôsledku mojej

procesnej obrany, ním podanú žalobu v celom rozsahu späť. Okresný súd Svidník, aj napriek môjmu nesúhlasnému stanovisku, uznesením Okresného súdu Svidník sp. zn. 1Csp/7/2020-124, zo dňa 29.06.2020, konanie zastavil. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.07.2020. Ako spotrebiteľka si uplatňujem satisfakciu za porušenie mojich spotrebiteľských práv. Svoje práva som musela brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len PFZ) má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. V tejto súvislosti dávam do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške splňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Keďže som spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, PFZ požadujem vo výške 2 582,01 Eura (25 % z hodnoty sporu v pôvodnom konaní), čo považujem za primerané vzhľadom na okolnosti tohto prípadu. Žalovaný sa na môj úkor chcel obohatiť nie len o sumu 10 328,03 eura, ale aj o sumu zmluvného úroku vo výške 11,90 % ročne zo sumy 8 288,84 eura od 20.12.2018 do zaplatenia, ktorý si uplatňoval popri zákonnému úroku z omeškania, čo považujem za nekalú obchodnú prax, resp. konanie v rozpore s dobrými mravmi. K podmienkam priznania PFZ v prípade, keď pôvodné konanie bolo zastavené z dôvodu späťvzatie žaloby zo strany veriteľa poukazujem na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/132/2019, zo dňa 28.05.2020, ktorý v bodoch 17. a 18 odôvodnenia uvádza: „17. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. 18. Vo veci 3Csp/182/2017 Okresného súdu Svidník žalovaný v dôsledku procesnej obrany žalobkyne vzal žalobu späť a žiadal konanie zastaviť. Konanie vo veci bolo zastavené uznesením Okresného súdu Svidník zo dňa 09.11.2018 č.k. 3Csp/182/2017-82 a uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.12.2018. K späťvzatiu žaloby došlo až po tom, čo žalobkyňa v podanom odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 26.01.2018 č.k. 3Csp/182/2017-27 poukázala na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru pre absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere a zároveň vzniesla námietku premlčania. Aj keď je nepochybné, že žalovaný ako právny nástupca pôvodného veriteľa úverovú zmluvu so žalobkyňou neuzatváral, v dôsledku postúpenia pohľadávky vstúpil do postavenia veriteľa spolu so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 524 a nasl. upravujúcich postúpenie pohľadávky. Žalobkyňa postúpením pohľadávky nebola vo svojom právnom postavení dotknutá a námietky, ktoré mala v čase postúpenia pohľadávky, sa zachovali aj po postúpení. Mohla teda namietkať absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere a uplatniť si i námietku premlčania. Bol to žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky pokračoval v konaní vo veci 3Csp/182/2017 Okresného súdu Svidník, v ktorom žalobkyňa hrozila ujma v podobe zaplatenia sumy 2 724,34 eura s prísl., pričom následne žalovaný v dôsledku kvalifikovanej obrany žalobkyne vzal žalobu v celom rozsahu späť. Bezdôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.“

3. Okresný súd Svidník v predmetnej veci vydal platobný rozkaz pod č. k. 7Csp/35/2023-27 zo dňa 06.09.2023.

4. Žalovaný podaním doručené súdu dňa 19.09.2023 podal odpor voči platobnému rozkazu, ktorý odôvodnil tým, že žalobca si žalobný nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odvodzuje od konania vedeného na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 1Csp/7/2020, v ktorom konaní vystupoval ako žalovaný a žalovaný bol v procesnom postavení žalobcu. V tomto súdnom

konaní sa žalovaný domáhal zaplataenia jeho oprávnenej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere č. 9766479388, ktorú zmluvu uzatvoril žalobca s pôvodným veriteľom – Poštovou bankou, a.s. Predmetné konanie bolo zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby zo strany žalovaného. Predmetný návrh považuje za nedôvodný, nakoľko samotné právo na primerané finančné zadosťučinenie žalobcu voči žalovanému vôbec nevzniklo, v čoho dôsledku žalobca ani nemôže uplatnený nárok dostatočne preukázať. Podľa právneho názoru žalovaného, žalobca nesplnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie, a to úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti voči porušiteľovi. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne stanovuje, že nárok vzniká spotrebiteľovi, ktorý si na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti, na základe ktorej skutočnosti nárok vzniká vtedy, ak bol spotrebiteľ v predchádzajúcom konaní v procesnom postavení žalobcu a nie žalovaného. Žalobca neinicioval spor, v ktorom by sa domáhal porušenia jeho práva alebo povinnosti, od ktorého konania by si odvodzoval nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, rovnako nebol v žiadnom ním iniciovanom konaní úspešný, keďže neinicioval žiadny spor a v neposlednom rade, v žiadnom konaní nebolo deklarované súdom porušenie jeho práv alebo povinností. Na základe týchto skutočností neboli splnené zákonné podmienky na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie a preto žalovaný namieta celý žalobný nárok a pokladá žalobný nárok za nedôvodný v celom rozsahu. Na základe vyššie uvedených skutočností považuje nárok žalobcu na uplatnené finančné zadosťučinenie za nedôvodný z dôvodu nesplnenia zákonných požiadaviek na jeho uplatnenie a priznanie. Žalovaný ďalej namieta i požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého sa žalobca domáha. V danom prípade konanie žalobcu hodnotí ako zjavné zneužívanie jeho práv, nakoľko je potrebné, aby sa v každom jednom prípade skúmali všetky aspekty posudzovanej právnej veci a rovnako sa musí prihliadať na „rozsah“ zásahu do práv spotrebiteľa. Nemožno priznávať práva spotrebiteľom len titulom, že sú spotrebiteľia, nakoľko takéto bez limitové nazeranie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu, ktorá okolnosť nie je žiadúca. Navyše žalobcom uplatňovaná suma primeraného finančného zadosťučinenia nie je dostatočným spôsobom špecifikovaná a relevantne odôvodnená a preukázaná. Argumentácia žalobcu, že si požaduje 25 % vymáhanej istiny nie je relevantným odôvodnením a navyše žalovaný si v predchádzajúcom konaní uplatňoval oprávnenú pohľadávku, vyplývajúcu zo zmluvy o úvere, ktorej podmienky porušil práve žalobca a žalobca nedodržal pacta sunt servanda a neplnil svoje základné záväzkové povinnosti. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné limitovať a zohľadniť, aký dopad a právne následky malo predchádzajúce konanie na spotrebiteľa, ako i všetky relevantné skutočnosti. Žalobca nebol v predchádzajúcim konaním zviazaný na žiadnu povinnosť, žiadne zaplataenie finančných prostriedkov, preto dopad do jeho osobnej, či majetkovej sféry nepredstavoval žiaden zásah, z ktorého dôvodu nemožno priznať primerané finančné zadosťučinenie vo vyššej výške, nakoľko toto by bolo v zjavnom nepomere a nepredstavovalo by primeraný satisfakčný prostriedok. Žalovaný pokladá uplatňovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za neadekvátnu, neprimeranú a jedná sa o účelové konanie zo strany žalobcu, ktorý bol tým, ktorý si neplnil svoje základné záväzkové povinnosti, prestal splácať poskytnutý úver a tomuto má byť poskytnutá právna ochrana? V danom prípade nemožno konanie hodnotiť inak ako zjavné zneužívanie práva a značný nekontrolovateľný zásah do ústavného majetkového práva žalobcu ako veriteľa. Takto ochrana spotrebiteľov narušá princíp rovnosti strán ako i princíp práva na spravodlivý proces a práva na právnu istotu, kedy sa podstatným spôsobom zasahuje do práv veriteľov, no napriek tomu sa poskytuje ochrane dlžníkom, ktorí si neplnia svoje základné povinnosti. Je nevyhnutné uviesť aj to, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkoľvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Dovolil si uviesť, že miera ochrany spotrebiteľa má svoje limity a nemôže byť absolútna. Limit pre určenie miery ochrany spotrebiteľa je daný úrovňou spotrebiteľa. Ako vyplýva napr. aj z judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky, ochrana spotrebiteľa má svoje limity, pričom ochranu spotrebiteľa nemožno ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti (NS ČR, sp. zn.: 23Cdo/1201/2009). Rovnako považujú za potrebné poukázať na odlišné stanovisko sudcu E. F. podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde k nálezu pripája k rozhodnutiu Ústavného súdu sp. zn.: I.ÚS 547/2012: „Považujem za nevyhnutné najskôr konštatovať, že všeobecné súdy vrátane ústavného súdu ochranu spotrebiteľov pustili už tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie, aj keď uzavru akúkoľvek zmluvu, dokonca čokoľvek, čo sa prieči zdravému rozumu (v zmysle „ten chudák ani nevie, čo podpísal“, ale „peniaze mohol zobrať“), a to sa už do týka samej podstaty a hlavne primeranosti práva, v dôsledku

čoho spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti. Taký postup orgánov ochrany práva je nielenže absolútne „nevýhovný“, paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, vigilanti bus iura, neminem laedere a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre „privilegovaného“ spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka oproti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevykonalosti ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnene obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov. Preto, ak nedôjde k racionálnemu zvratu v doterajšej judikatúre súdov, opäť vrátane ústavného súdu, existujúce bagateľné spory tak zahltia všetky sudy Slovenskej republiky (čo je už reálne) a ochromia nielen výkon ich spravodlivosti, ale narušia aj dôveru občanov v právo, právny poriadok, a tým aj v právny štát (čl. 1 ods. 1 ústavy).“ Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení žalobcom uplatnený nárok neuznáva a uvedené konanie žalobcu považuje za zjavne bezúspešné a šikanózne uplatňovanie práva.

5. Podľa § 267 ods. 3 CSP, ak čo len jeden zo žalovaných podá včas odpor s vecným odôvodnením, súd zruší platobný rozkaz v celom rozsahu a nariadi pojednávanie. To neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76. Súd prvým výrokom rozsudku zrušil predmetný platobný rozkaz.

6. Predmetom konania bolo zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2 582,01 eura.

7. Na pojednávaní dňa 22.01.2024 súd konal v neprítomnosti žalovaného. Žalovaný prevzal žalobu dňa 14.09.2023 a predvolanie na pojednávanie dňa 04.12.2023. Lehota 5 dní na prípravu na pojednávanie u predvolaného žalovaného bola dodržaná. Zástupca žalovaného, v deň pojednávania dňa 22.01.2024 požiadal o jeho odročenie z dôvodu prevzatia zastúpenia dňa 19.01.2024. Žiadosť o odročenie pojednávania bola doručená k rukám sudcu v priebehu pojednávania pracovníčkou informačného centra. Súd pokračoval v konaní v neprítomnosti žalovaného, pretože žalovaný nepožiadaval o odročenie pojednávania včas. Žalovaný mal dostatočný časový priestor na splnomocnenie advokáta na zastupovanie, a to od 14.09.2023 a zástupca prevzal zastúpenie dňa 19.01.2024, pričom žiadosť o odročenie pojednávania zaslal súdu až dňa 22.01.2024.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci.

9. Z pripojeného spisu Okresného súdu Svidník sp. zn. 1Csp/7/2020 súd zistil, že na základe žaloby spoločnosti BENCONT COLLECITON, a. s. proti žalovanej A. B. bolo vedené konanie o zaplatenie sumy 10 328,03 eura s príslušenstvom. Išlo o pohľadávku právneho predchodcu žalobcu Poštová banka, a. s., ktorá žalovanej poskytla dňa 11.05.2011 na základe zmluvy o úvere sumu 11 500,- eur. Veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 26.09.2016. Medzi zmluvnými stranami bola dojednaná úroková sadzba úveru vo výške 11,9 % ročne. Žalobca požadoval zaplatenie nesplatenej časti úveru vo výške 8 288,84 eura, dlžných zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania do dňa predchádzajúceho 20.12.2018 vo výške 2 039,19 eura, zmluvného úroku vo výške 11,9 % ročne zo sumy nesplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 8 288,84 od 20.12.2018 do zaplatenia a zákonného úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy nesplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 8 288,84 eura od 20.12.2018 do zaplatenia a náhradu trov konania. Za zaplatený súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia. Celkom vo výške 336,41 eura.

10. Žalobca v základnom konaní predložil históriu úverového vzťahu z ktorého je zrejmé, že žalovaná zaplatila na istinu sumu 3 211,16 eura a na úroky sumu 7 542,80 eura.

11. Žalovaná A. B. splnomocnila na zastupovanie v základnom konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 1Csp/7/2020 advokáta Mgr. Matúša Macka. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzniesla námietku miestnej príslušnosti Okresného súdu Zvolen. Ďalej poukázala na to, že žalobca nie je subjektom, ktorý poskytol predmetný úver a postúpenie pohľadávky bankou na žalobcu sa musí riadiť ustanoveniami § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Namietla nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v predmetnom konaní, z dôvodu nedodržania zákonných náležitostí pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt.

12. Zároveň žalovaná v základnom konaní namietala premlčanie uplatneného nároku v trojročnej premlčacej dobe.

13. Žalobca podaním zo dňa 18.03.2020 zoberal žalobu v základnom konaní v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodov späťvzatia žaloby.

14. Uznesením Okresného súdu Svidník pod č. k. 1Csp/7/2020-124 zo dňa 29.06.2020 bolo konanie zastavené postupom podľa § 145 ods. 1 CSP.

15. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

16. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

20. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

21. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

22. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.

23. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žaloba je dôvodná, čo do právneho základu. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1Csp/7/2020 úspešne uplatnila porušenie práv spotrebiteľa, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie

od žalovaného, ktorý za porušenie jej práva nesie zodpovednosť. Žalovaná v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1Csp/7/2020 bola aktívna a v konečnom dôsledku, v materiálnom zmysle bola úspešná. Žalovanej hrozilo zaplatenie sumy 10 328,03 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalovaná bola aktívna, na zastupovanie v základnom konaní poverila advokáta a k veci sa vyjadřila, kde vzniesla viaceré námietky, vrátane nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a námietky premĺčania. Žalobca následne reagoval procesne tak, že žalobu zobral v celom rozsahu späť a súd konanie zastavil. Žalovaná dosiahla v základnom konaní výsledok, ktorý fakticky znamenal jej úspech a úspešné uplatnenie práv spotrebiteľky podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

24. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Zákon o ochrane spotrebiteľa vyžaduje úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a toto má predchádzať uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie. V danom prípade spotrebiteľka najskôr v základnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1Csp/7/2020 úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva a následne v samostatnom konaní uplatnila právo na primerané finančné zadosťučinenie. V základnom konaní bola žalobkyňa ako spotrebiteľka aktívna, nechala sa právne zastúpiť advokátom a aktívne uplatňovala svoje spotrebiteľské práva prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu a napokon dosiahla faktickú úspešnosť v plnom rozsahu. Je bez právneho významu pre účely tohto konania, že žalobkyňa bola v základnom konaní v pozícii žalovanej. Zákon vyžaduje, aby spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinností a nezáleží na tom, či tomu tak bude v procesnej pozícii žalobcu alebo žalovaného. Neobstojí preto námietka žalovaného, že neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku na priznanie finančného zadosťučinenia.

25. Za čiastočne dôvodnú považoval súd námietku žalovaného, týkajúcu sa neprimeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia, ktoré si žalobkyňa určila vo výške 25 % z hodnoty sporu v základnom konaní, teda zo sumy 10 328,03 eura a požadovala zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2 582,01 eura.

26. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje ako podmienku vznik ujmy, ba dokonca ani spôsobilosť porušenia privodiť ujmu spotrebiteľovi tak, ako to bolo v znení zákona účinného do 09.06.2013. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, preto postačuje iba úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade preukázané bolo. Právne zastúpená žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1Csp/7/2020 úspešne uplatnila porušenie svojich práv spotrebiteľky, keď dosiahla zastavenie konania.

27. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Jediným kritériom pre určenie výšky zadosťučinenia je jeho primeranosť.

28. Súd považoval za faktický úspech žalovanej v základnom konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 1Csp/7/2020 to, že bolo po späťvzati žaloby zastavené a žalovanej tak nevznikla žiadna povinnosť na plnenie. Uvedená skutočnosť bola preukázaná pripojeným spisom a nebola medzi stranami sporná. Primerané finančné zadosťučinenie má plniť funkciu satisfakčnú a taktiež sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získania plnení na ktoré dodávateľovi nevznikol nárok, či už v dôsledku neplatnosti právnych úkonov, neprijateľnosti zmluvných podmienok a podobne. Na druhej strane je to odmena pre spotrebiteľa, ktorý sa pustil do sporu s ekonomicky a právne silným subjektom a z uvedeného môžu získať benefit aj ostatní spotrebiteľia.

29. Za primerané považoval súd v danom prípade finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur tak, aby naplnilo odradzovaciu funkciu vo vzťahu k žalovanému a satisfakčnú funkciu pre žalobkyňu. Nemôže byť pochyb o tom, že súdne konanie predstavuje pre bežného spotrebiteľa stresovú situáciu, navyiac ak si nemôže byť istý želaným výsledkom. Žalobkyňu treba oceniť za aktívnu obranu v základnom konaní, na druhej strane je potrebné uviesť, že žalobkyňa nevznikla doposiaľ v dôsledku konania žalovaného

žiadna materiálna ujma. Taktiež nie je možné konštatovať, že žalovanej hrozilo zaplatenie žalovanej sumy z neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré by aktívne zmluvne pripravil žalobca ako dodávateľ. Jednou z námietok žalovanej v základnom konaní bola námietka nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. V danom prípade mali tento nedostatok spôsobiť vadné úkony právneho predchodcu žalobcu, ktoré mali predchádzať postúpeniu pohľadávky a týkali sa okolností vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Tu je potrebné objektívne uviesť, že uvedené úkony boli mimo dispozičnej sféry žalobcu, čo ale nič nemení na faktickom neúspechu žalobcu v základnom konaní.

30. Vznik ujmy nie je síce zákonnou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia, ale môže mať význam pre určenie konkrétnej výšky finančného zadosťučinenia. Priznané finančné zadosťučinenie 500,- eur je primerané faktickému výsledku základného konania, ktoré bolo zastavené, pričom vo vzťahu k žalobkyni nepredstavuje nedôvodné finančné obohatenie, ktoré by bolo v rozpore so zákonom alebo morálkou. Takto určené primerané finančné zadosťučinenie sa súdu javí ako proporcionálne a spravodlivé pre obe strany sporu, predovšetkým v súvislosti s okolnosťami a výsledkom základného konania. Cieľom inštitútu finančného zadosťučinenia je mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi. Finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur nie je symbolické a je spôsobilé naplniť všetky jeho funkcie, tak satisfakčnú vo vzťahu k žalobkyni, ako aj odradzovaciu (preventívnu) vo vzťahu k žalovanému.

31. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody, súd priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

32. O trovách strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech (čo do právneho základu, pričom výška závisela od úvahy súdu), preto má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Odvolanie sa podáva lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).